

Informacja o ubezpieczonych wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze – na podstawie dokumentów ZUS ZSWA złożonych za 2024 rok

DEPARTAMENT STATYSTYKI I PROGNOZ AKTUARIALNYCH

Warszawa 2025

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

Opracowały: Agnieszka Bolesta
Ewa Karczewicz
Wydział Badań Statystycznych

Akceptowała: Małgorzata Wolska-Łopacińska
Wicedyrektor Departamentu Statystyki i Prognoz Aktuarnych

Objaśnienia znaków umownych

Kreska (-) - zjawisko nie wystąpiło

X (x) - wypełnienie tej pozycji jest niemożliwe albo niecelowe

Zero (0) - zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5

Zero (0,0) - zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05

„w tym” oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy

„z tego” oznacza, że wymieniane są wszystkie składniki sumy

Uwaga:

Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”

Poniższe opracowanie dotyczy informacji złożonych przez płatnika składek na dokumencie ZUS ZSWA – *Zgłoszenie danych o pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze*. Analizuje dane o płatnikach i ubezpieczonych według sekcji PKD, kodu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, płci, wieku oraz stażu pracy.

Prace wykonywane w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia. Są one wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi. Prace te stawiają przed wykonawcami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku naturalnego procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu, który utrudnia ich pracę na dotychczasowym stanowisku.

Prace o szczególnym charakterze to prace, które wymagają szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej. Możliwość ich właściwego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanej z procesem starzenia się.

Zgodnie z ustawą o emeryturach pomostowych¹ osobom, które wykonywały lub wykonują pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia przysługują emerytury pomostowe.

Płatnik składek przekazuje do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych deklarację rozliczeniową, w której wykazuje liczbę pracowników, za których jest opłacana składka na Fundusz Emerytur Pomostowych, liczbę stanowisk pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze oraz kwotę należnych składek.

Na dokumencie ZUS ZSWA płatnik przekazuje informacje o ubezpieczonych, którzy w danym roku wykonywali prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze. Dokument ten składa do końca marca danego roku za poprzedni rok kalendarzowy². Do końca marca 2025 r. płatnicy składali dokumenty ZUS ZSWA za rok 2024.

¹ Ustawa o emeryturach pomostowych z dnia 19 grudnia 2008 r. (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1696)

² Art. 38 ustawy o emeryturach pomostowych z dnia 19 grudnia 2008 r. (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1696)

Płatnicy, którzy złożyli dokument ZUS ZSWA za 2024 r.

Według stanu bazy na czerwiec 2025 r., **dokument ZUS ZSWA za 2024 r. złożyło 7,8 tys. płatników za 306,5 tys. pracowników¹** wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze. W porównaniu do poprzedniego roku liczba płatników zmniejszyła się o 0,6%, zaś liczba pracowników wzrosła o 1,3%.

Największą grupą, podobnie jak w latach ubiegłych, byli płatnicy prowadzący działalność w sekcji PKD: H – transport i gospodarka magazynowa (22,1% płatników złożyło ZSWA za 23,4% ubezpieczonych), A – rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (17,0% za 1,9% ubezpieczonych) oraz Q – opieka zdrowotna i pomoc społeczna (12,7% za 25,1% ubezpieczonych).

Najmniejszą grupą byli płatnicy prowadzący działalność w sekcji PKD: I – działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi.

W sekcjach PKD: J – informacja i komunikacja, K – działalność finansowa i ubezpieczeniowa, T – gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby oraz U – organizacje i zespoły terytorialne, nie zostały przekazane dokumenty ZUS ZSWA przez żadnego z płatników.

Średnio jeden płatnik złożył dokument ZUS ZSWA za 39 ubezpieczonych wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze. Najwięcej – 122 ubezpieczonych – przypadało na jednego płatnika z sekcji B – górnictwo i wydobywanie, najmniej – 3 osoby ubezpieczone – przypadały na jednego płatnika z sekcji I – działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi.

Strukturę płatników, którzy złożyli dokument ZUS ZSWA za 2024 r. według sekcji PKD przedstawia Tabela 1.

¹ Dana osoba została policzona 1 raz, niezależnie od tego, ilu płatników zgłosiło ją na ZUS ZSWA.

Tabela 1. Struktura płatników oraz ubezpieczonych według sekcji PKD

Informacje z dokumentu ZUS ZSWA złożonego za rok 2024

Wyszczególnienie		Struktura płatników	Struktura ubezpieczonych	Liczba ubezpieczonych na 1 płatnika
		w odsetkach		
OGÓŁEM		100,0	100,0	39
w tym:				
Sekcja: A	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	17,0	1,9	4
Sekcja: B	górnictwo i wydobywanie	1,0	3,1	122
Sekcja: C	przetwórstwo przemysłowe	10,2	13,7	53
Sekcja: D	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1,3	3,7	112
Sekcja: E	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	6,8	3,1	18
Sekcja: F	budownictwo	5,2	1,2	9
Sekcja: G	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	8,0	2,1	10
Sekcja: H	transport i gospodarka magazynowa	22,1	23,4	42
Sekcja: I	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	0,2	0,0	3
Sekcja: L	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0,5	0,1	8
Sekcja: M	działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1,5	1,1	28
Sekcja: N	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	1,8	0,5	12
Sekcja: O	administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3,4	0,9	10
Sekcja: P	edukacja	2,7	1,7	25
Sekcja: Q	opieka zdrowotna i pomoc społeczna	12,7	25,1	78
Sekcja: R	działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	0,6	0,3	18
Sekcja: S	pozostała działalność usługowa	0,5	0,2	13

Kod pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze

Największą grupą, tak jak w ubiegłym roku, byli pracownicy z kodem pracy 208 – prace kierowców autobusów, trolejbusów oraz motorniczych tramwajów w transporcie publicznym – 14,5% ogółu. Osoby wykonujące te prace stanowiły największą grupę także wśród mężczyzn – 18,1%.

Kobiety były najliczniej reprezentowane w grupie z kodem 224 – prace personelu medycznego w zespołach operacyjnych dyscyplin zabiegowych i anestezjologii w warunkach ostrego dyżuru – 30,1%.

Strukturę pracowników, za których złożono dokumenty ZUS ZSWA według kodów pracy przedstawia Tabela 2 oraz Rysunek 1.

Tabela 2. Struktura osób wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze według kodu pracy

Informacje z dokumentu ZUS ZSWA złożonego za rok 2024

Kod pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze		Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
		w odsetkach		
OGÓŁEM		100,0	100,0	100,0
101	prace bezpośrednio przy przeróbce mechanicznej węgla oraz rud metali lub ich wzbogacaniu	2,7	3,1	1,8
102	prace udostępniające lub eksploatacyjne związane z urabianiem minerałów skalnych	0,5	0,7	0,0
103	prace pod ziemią bezpośrednio przy drążeniu tuneli w górotworze	0,1	0,1	-
104	prace bezpośrednio przy zalewaniu form odlewniczych, transportowaniu naczyń odlewniczych z płynnym, rozgrzanym materiałem (żeliwo, staliwo, metale nieżelazne i ich stopy)	1,0	1,4	0,0
105	prace bezpośrednio przy ręcznej obróbce wykańczającej odlewy: usuwanie elementów układu wlewowego, ścinanie, szlifowanie powierzchni odlewów oraz ich malowanie na gorąco	1,0	1,3	0,3
106	prace bezpośrednio przy obsłudze wielkich pieców oraz pieców stalowniczych lub odlewniczych	0,8	1,1	0,0
107	prace murarskie bezpośrednio w piecach hutniczych, odlewniczych, bateriach koksowniczych oraz w piecach do produkcji materiałów ceramicznych	0,2	0,3	-
108	prace bezpośrednio przy ręcznym zestawianiu surowców lub ręcznym formowaniu wyrobów szklanych w hutnictwie szkła	0,7	0,8	0,5
109	prace bezpośrednio przy kuciu ręcznym w kuźniach	0,0	0,0	-
110	prace bezpośrednio przy obsłudze agregatów i urządzeń do produkcji metali nieżelaznych	0,8	1,1	0,1
111	prace bezpośrednio przy obsłudze ciągów walcowniczych: przygotowanie, dozowanie pracy walców lub samotoków, ingerencja przy wypadaniu i zaklinowaniu materiałów	0,6	0,8	0,0
112	prace przy obsłudze dźwignic bezpośrednio przy wytapianiu surówki, stopów żelaza lub metali nieżelaznych	0,1	0,1	0,0

Tabela 2. Struktura osób wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze według kodu pracy (cd.)

Kod pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze		Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
		w odsetkach		
113	prace bezpośrednio przy produkcji koksu w bateriach koksowniczych	0,4	0,5	-
114	prace bezpośrednio przy wypychaniu koksu z baterii koksowniczych, gaszeniu lub sortowaniu koksu	0,1	0,2	0,0
115	prace bezpośrednio przy produkcji materiałów formierskich lub izolacyjno-egzotermicznych używanych w odlewnictwie i hutnictwie	0,1	0,1	0,0
116	prace bezpośrednio przy ręcznym załadunku lub wyładunku pieców komorowych wyrobami ogniotrwałymi	0,0	0,0	-
117	prace bezpośrednio przy ręcznym załadunku lub rozładunku gorących wyrobów ceramicznych	0,2	0,2	0,2
118	prace bezpośrednio przy formowaniu wyrobów ogniotrwałych wielkogabarytowych przy użyciu ręcznych narzędzi wibracyjnych	0,0	0,0	-
119	prace przy ręcznym formowaniu, odlewaniu, czyszczeniu lub szklwieniu wyrobów ceramicznych	0,2	0,1	0,3
120	prace nurka lub kesoniarza, prace w komorach hiperbarycznych	0,0	0,0	-
121	prace fizyczne ciężkie bezpośrednio przy przeładunku w ładowniach statku	0,2	0,3	0,0
122	prace rybaków morskich	0,1	0,2	0,0
123	prace na statkach żeglugi morskiej	0,6	0,8	0,0
124	prace na morskich platformach wiertniczych	0,1	0,2	0,0
125	prace w powietrzu wykonywane na statkach powietrznych przez personel pokładowy	0,7	0,3	2,0
126	prace bezpośrednio przy obsłudze urządzeń wiertniczych i wydobywczych przy poszukiwaniu złóż ropy naftowej lub gazu ziemnego	0,2	0,3	-
127	prace bezpośrednio przy obróbce odwiertów w górnictwie otworowym: ropy naftowej lub gazu ziemnego	0,0	0,0	-
128	prace bezpośrednio przy spawaniu łukowym lub cięciu termicznym w pomieszczeniach o bardzo małej kubaturze, z utrudnioną wentylacją (podwójne dna statków, zbiorniki, rury itp.)	0,7	0,9	0,0
129	prace bezpośrednio przy malowaniu, nitowaniu lub montowaniu elementów wyposażenia w pomieszczeniach o bardzo małej kubaturze z utrudnioną wentylacją (podwójne dna statków, zbiorniki, rury itp.)	0,7	0,9	0,0
130	prace wewnątrz cystern, kotłów, a także zbiorników o bardzo małej kubaturze po substancjach niebezpiecznych	0,2	0,3	-
131	prace przy ręcznym układaniu na gorąco nawierzchni z mieszanek mineralno-bitumicznych	0,2	0,3	-
132	prace bezpośrednio przy przetwórstwie materiałów zawierających azbest lub prace rozbiórkowe związane z ich usuwaniem	0,1	0,1	-
133	prace garbarskie bezpośrednio przy obróbce mokrych skór	0,0	0,1	0,0
134	prace bezpośrednio przy zrywce lub ręcznej ścinie drzew przenośną pilarką z piłą łańcuchową	1,8	2,5	0,0
135	prace w pomieszczeniach o narzuconej technologii temperaturze powietrza poniżej 0 st. C	1,8	2,1	1,1
136	prace fizyczne ciężkie w podziemnych kanałach ściekowych	0,1	0,1	-

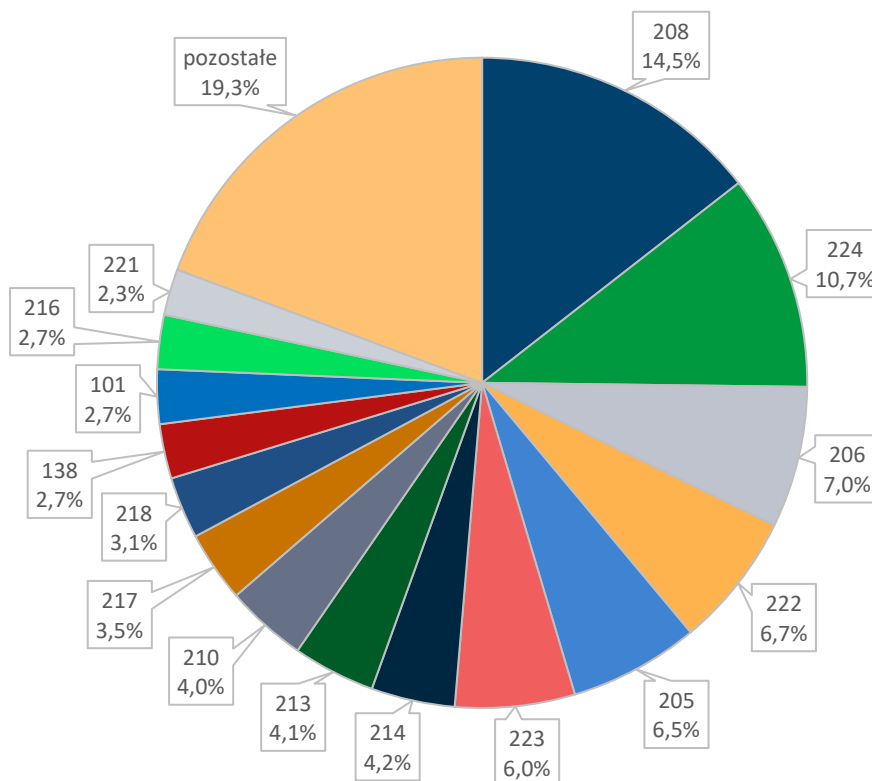
Tabela 2. Struktura osób wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze według kodu pracy (cd.)

Kod pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze		Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
		w odsetkach		
137	prace tancerzy zawodowych związane z bardzo ciężkim wysiłkiem fizycznym	0,2	0,1	0,4
138	prace przy wywozie nieczystości stałych i płynnych oraz prace na wysypiskach i wylewiskach nieczystości związane z bardzo ciężkim wysiłkiem fizycznym	2,7	3,7	0,3
139	prace przy kuciu ręcznym w kuźniach przemysłowych oraz obsłudze młotów mechanicznych	0,1	0,2	0,0
140	prace przy produkcji węglików spiekanych, elektrod, rud i walczaków oraz żelazostopów	0,0	0,0	0,0
201	prace pilotów statków powietrznych (pilot, instruktor)	0,2	0,3	0,1
202	prace kontrolerów ruchu lotniczego	0,2	0,2	0,1
203	prace mechaników lotniczych związane z bezpośrednią obsługą potwierdzającą bezpieczeństwo statków powietrznych na płycie lotniska	0,2	0,3	0,0
204	prace nawigatorów na statkach morskich oraz pilotów morskich	0,0	0,0	-
205	prace maszynistów pojazdów trakcyjnych (maszynista pojazdów trakcyjnych, maszynista instruktor, maszynista zakładowy, maszynista wieloczynnościowych i ciężkich maszyn do kolejowych robót budowlanych i kolejowej sieci trakcyjnej, kierowca lokomotywy spalinowej o mocy do 300 KM, pomocnik maszynisty pojazdów trakcyjnych) i kierowników pociągów	6,5	8,2	2,1
206	prace bezpośrednio przy ustawianiu drogi przebiegu pociągów i pojazdów metra (dyżurny ruchu, nastawniczy, manewrowy, ustawiacz, zwrotniczy, rewident taboru bezpośrednio potwierdzający bezpieczeństwo pociągu, dyspozytor ruchu metra, dyżurny ruchu i stacji metra)	7,0	6,5	8,3
207	prace funkcjonariuszy straży ochrony kolei	1,0	1,2	0,3
208	prace kierowców autobusów, trolejbusów oraz motorniczych tramwajów w transporcie publicznym	14,5	18,1	5,3
209	prace kierowców pojazdów uprzywilejowanych	0,6	0,8	0,0
210	prace kierowców pojazdów przewożących towary niebezpieczne wymagające oznakowania pojazdu tablicą ostrzegawczą barwy pomarańczowej, zgodnie z przepisami Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r.	4,0	5,6	0,1
211	prace operatorów reaktorów jądrowych	0,0	0,0	0,0
212	prace operatorów żurawi wieżowych, do obsługi których są wymagane uprawnienia kategorii IŻ lub równorzędne oraz dźwignic portowych lub stoczniowych	0,8	1,0	0,1
213	prace przy bezpośrednim sterowaniu procesami technologicznymi mogącymi stwarzać zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej ze skutkami dla bezpieczeństwa publicznego	4,1	5,5	0,6
214	prace przy bezpośrednim sterowaniu procesami technicznymi mogącymi spowodować awarię techniczną z poważnymi skutkami dla bezpieczeństwa publicznego	4,2	5,7	0,3

Tabela 2. Struktura osób wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze według kodu pracy (dok.)

Kod pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze		Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
		w odsetkach		
215	prace bezpośrednio przy produkcji materiałów wybuchowych, środków strzałowych, wyrobów pirotechnicznych oraz ich konfekcjonowaniu	0,5	0,4	0,7
216	prace bezpośrednio przy sterowaniu blokami energetycznymi wytwarzającymi energię elektryczną lub ciepłą	2,7	3,7	0,1
217	prace elektromonterów bezpośrednio przy usuwaniu awarii oraz eksploatacji napowietrznych sieci elektro-energetycznych w warunkach prac pod napięciem	3,5	4,9	-
218	prace członków zespołów ratownictwa medycznego	3,1	3,7	1,6
219	prace członków zawodowych ekip ratownictwa (chemicznego, górskiego, morskiego, górnictwa otworowego)	0,1	0,2	0,0
220	prace pracowników jednostek ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1a-5 i 8 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej, uczestniczących bezpośrednio w akcjach ratowniczych	1,0	1,3	0,0
221	prace nauczycieli, wychowawców i innych pracowników pedagogicznych zatrudnionych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, ośrodkach szkolno-wychowawczych, okręgowych ośrodkach wychowawczych, schroniskach dla nieletnich oraz zakładach poprawczych, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich	2,3	1,1	5,3
222	prace personelu sprawującego opiekę nad mieszkańcami domów pomocy społecznej dla przewlekle psychicznie chorych, niepełnosprawnych intelektualnie dzieci i młodzieży lub dorosłych, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej	6,7	0,9	21,4
223	prace personelu medycznego oddziałów psychiatrycznych i leczenia uzależnień w bezpośrednim kontakcie z pacjentami, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego	6,0	1,9	16,2
224	prace personelu medycznego w zespołach operacyjnych dyscyplin zabiegowych i anestezjologii w warunkach ostrego dyżuru	10,7	3,1	30,1

Rysunek 1. Struktura osób, za które złożono dokumenty ZUS ZSWA za 2024 rok według 15 kodów pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wykonywanej przez 80% ubezpieczonych

Najwięcej osób wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, podobnie jak w latach ubiegłych, mieszkało w województwie śląskim (15,2% ogółu, 15,5% mężczyzn, 14,4% kobiet) oraz mazowieckim (12,5% ogółu, 12,2% mężczyzn, 13,2% kobiet).

Najmniej pracowników mieszkało w województwie lubuskim (2,2% ogółu, 2,2% mężczyzn i 2,5% kobiet), podlaskim (2,7% ogółu, 2,4% mężczyzn, 3,3% kobiet) oraz warmińsko-mazurskim (2,7% ogółu, 2,5% mężczyzn, 3,2% kobiet).

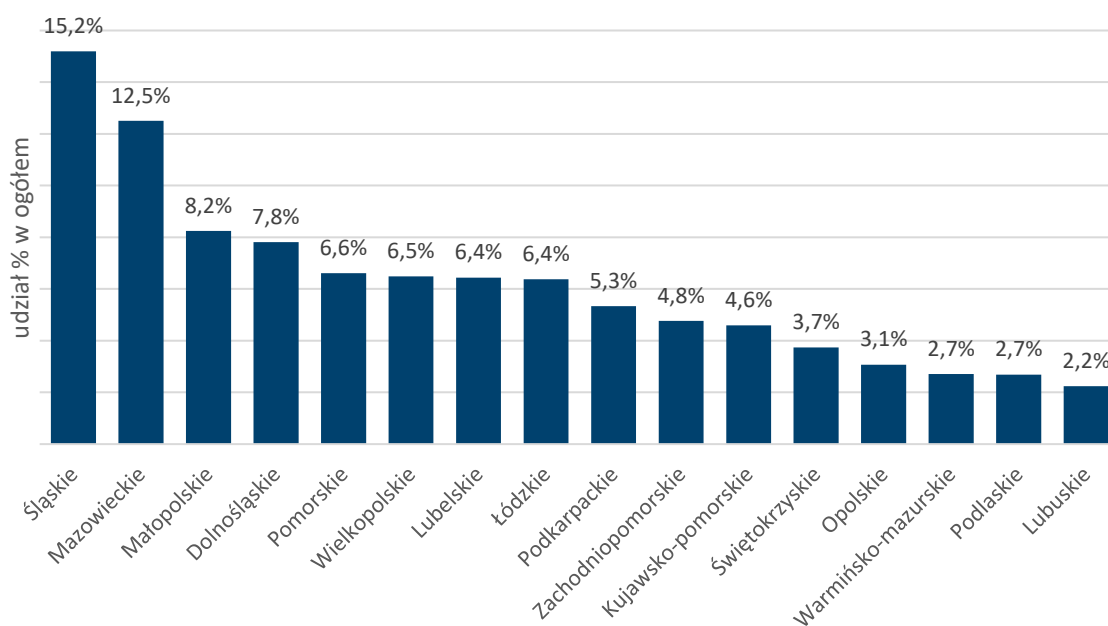
Strukturę pracowników według województwa miejsca zamieszkania przedstawia Tabela 3 i Rysunek 2.

Tabela 3. Struktura osób wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze według województwa miejsca zamieszkania

Informacje z dokumentu ZUS ZSWA złożonego za rok 2024

Województwo	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
	w odsetkach		
OGÓŁEM	100,0	71,6	28,4
	100,0	100,0	100,0
<i>w tym:</i>			
Dolnośląskie	7,8	7,9	7,5
Kujawsko-Pomorskie	4,6	4,5	4,9
Lubelskie	6,4	6,4	6,5
Lubuskie	2,2	2,2	2,5
Łódzkie	6,4	6,0	7,3
Małopolskie	8,2	8,1	8,6
Mazowieckie	12,5	12,2	13,2
Opolskie	3,1	3,2	2,7
Podkarpackie	5,3	5,5	4,9
Podlaskie	2,7	2,4	3,3
Pomorskie	6,6	7,1	5,3
Śląskie	15,2	15,5	14,4
Świętokrzyskie	3,7	3,6	4,1
Warmińsko-Mazurskie	2,7	2,5	3,2
Wielkopolskie	6,5	6,3	6,9
Zachodniopomorskie	4,8	5,0	4,1

Rysunek 2. Struktura osób wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze według województwa miejsca zamieszkania w kolejności malejącej

W większości województw największy odsetek pracowników wykonywał prace oznaczone kodem 208 – prace kierowców autobusów, trolejbusów oraz motorniczych tramwajów w transporcie publicznym. Odsetek osób wykonujących te prace wahał się od 8,8% w województwie opolskim do 21,1% w województwie mazowieckim. W poprzednim roku odsetek ten wahał się od 9,1% w województwie świętokrzyskim do 21,0% w województwie mazowieckim.

W województwach łódzkim (16,9%), podlaskim (16,8%), świętokrzyskim (13,6%) oraz lubelskim (13,1%) dominowali pracownicy z kodem 224 – prace personelu medycznego w zespołach operacyjnych dyscyplin zabiegowych i anestezjologicznych w warunkach ostrego dyżuru.

W województwie zachodniopomorskim przeważali pracownicy z kodem 213 – prace przy bezpośrednim sterowaniu procesami technologicznymi mogącymi stwarzać zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej ze skutkami dla bezpieczeństwa publicznego (12,3%), a w województwie opolskim z kodem 206 – prace bezpośrednio przy ustawianiu drogi przebiegu pociągów i pojazdów metra (8,8%).

Strukturę osób według kodu wykonywanej pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze oraz według województwa zamieszkania przedstawiają Tabela 4 i Rysunek 3 oraz Tabela 5 i Rysunek 4.

Tabela 4. Struktura osób wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze według województwa miejsca zamieszkania i kodu pracy

Informacje z dokumentu ZUS ZSWA złożonego za rok 2024

Kod pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze		Liczba ubezpieczonych pracujących w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, za których płatnik złożył dokument ZUS ZSWA																
		OGÓŁEM	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
OGÓŁEM		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
101	prace bezpośrednio przy przeróbce mechanicznej węgla oraz rud metali lub ich wzbogacaniu	2,7	3,1	0,2	4,5	1,2	0,2	3,8	0,3	0,1	0,1	0,1	0,0	11,2	0,2	0,0	0,1	0,3
102	prace udostępniające lub eksploatacyjne związane z urabianiem minerałów skalnych	0,5	1,2	0,1	0,1	0,1	0,2	0,7	0,1	1,6	0,1	0,3	0,1	0,7	3,3	0,0	0,0	0,1
103	prace pod ziemią bezpośrednio przy drążeniu tuneli w górotworze	0,1	0,1	-	0,0	-	0,0	0,1	0,0	-	0,0	-	-	0,3	-	-	0,0	-
104	prace bezpośrednie przy zalewaniu form odlewniczych, transportowaniu naczyń odlewniczych z płynnym, rozgrzanym materiałem (żeliwo, staliwo, metale nieżelazne i ich stopy)	1,0	0,9	0,4	0,1	1,6	0,3	1,0	0,3	0,5	1,6	0,2	0,0	1,9	2,7	0,7	2,9	0,4
105	prace bezpośrednie przy ręcznej obróbce wykańczającej odlewy: usuwanie elementów układu wlewowego, ścinanie, szlifowanie powierzchni odlewów oraz ich malowanie na gorąco	1,0	0,3	1,1	0,4	1,6	0,5	1,3	0,5	0,9	1,7	0,4	0,1	2,0	3,0	0,6	1,3	0,5
106	prace bezpośrednie przy obsłudze wielkich pieców oraz pieców stalowniczych lub odlewniczych	0,8	0,2	0,3	0,1	1,1	0,4	0,8	0,2	0,3	1,3	0,2	0,1	2,6	1,4	0,3	1,2	0,0
107	prace murarskie bezpośrednie w piecach hutniczych, odlewniczych, bateriach koksowniczych oraz w piecach do produkcji materiałów ceramicznych	0,2	0,5	0,1	0,0	0,2	0,1	0,2	0,0	0,4	0,1	-	0,0	0,4	0,5	-	0,1	0,0

Tabela 4. Struktura osób wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze według województwa miejsca zamieszkania i kodu pracy (cd.)

Kod pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze		Liczba ubezpieczonych pracujących w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, za których płatnik złożył dokument ZUS ZSWA																
		OGÓŁEM	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
108	prace bezpośrednio przy ręcznym zestawianiu surowców lub ręcznym formowaniu wyrobów szklanych w hutnictwie szkła	0,7	0,1	0,0	1,7	0,5	0,2	0,7	0,2	0,1	3,0	1,1	0,0	0,7	0,8	4,2	0,2	0,0
109	prace bezpośrednio przy kuciu ręcznym w kuźniach	0,0	-	0,0	0,0	-	-	0,0	0,0	0,1	0,1	-	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-
110	prace bezpośrednio przy obsłudze agregatów i urządzeń do produkcji metali nieżelaznych	0,8	5,8	0,3	0,0	2,3	0,1	0,3	0,0	0,5	0,1	0,0	0,1	1,2	0,0	0,0	0,2	0,0
111	prace bezpośrednio przy obsłudze ciągów walcowniczych: przygotowanie, dozowanie pracy walców lub samotoków, ingerencja przy wypadaniu i zaklinowaniu materiałów	0,6	0,1	-	0,1	0,0	0,0	1,7	0,1	0,8	0,4	-	0,0	1,7	2,0	-	0,0	-
112	prace przy obsłudze dźwignic bezpośrednio przy wytapianiu surówki, stopów żelaza lub metali nieżelaznych	0,1	0,3	-	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	-	0,0	-	-	0,4	0,1	0,0	0,1	0,0
113	prace bezpośrednio przy produkcji koksu w bateriach koksowniczych	0,4	0,7	-	0,0	0,0	-	0,7	0,0	3,1	-	-	0,0	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0
114	prace bezpośrednio przy wypychaniu koksu z baterii koksowniczych, gaszeniu lub sortowaniu koksu	0,1	0,2	0,0	-	-	0,0	0,2	-	1,1	-	-	-	0,5	0,0	-	0,0	-
115	prace bezpośrednio przy produkcji materiałów formierskich lub izolacyjno-egzotermicznych używanych w odlewnictwie i hutnictwie	0,1	-	0,0	-	-	0,0	-	0,0	0,1	0,0	0,0	-	0,2	0,0	-	0,2	0,2
116	prace bezpośrednio przy ręcznym załadunku lub wyładunku pieców komorowych wyrobami ogniotrwałymi	0,0	-	0,0	-	-	-	0,0	0,0	-	-	0,0	-	-	-	-	-	0,0
117	prace bezpośrednio przy ręcznym załadunku lub rozładunku gorących wyrobów ceramicznych	0,2	0,2	0,1	0,5	-	0,0	0,4	0,0	0,1	0,2	0,1	0,4	0,2	0,4	0,0	0,2	-

Tabela 4. Struktura osób wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze według województwa miejsca zamieszkania i kodu pracy (cd.)

Kod pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze		Liczba ubezpieczonych pracujących w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, za których płatnik złożył dokument ZUS ZSWA																
		OGÓŁEM	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
118	prace bezpośrednio przy formowaniu wyrobów ogniotrwałych wielkogabarytowych przy użyciu ręcznych narzędzi wibracyjnych	0,0	-	-	-	-	-	-	-	0,1	-	-	-	0,0	0,2	-	0,0	-
119	prace przy ręcznym formowaniu, odlewaniu, czyszczeniu lub szklwieniu wyrobów ceramicznych	0,2	0,4	0,0	0,7	-	0,0	0,4	0,0	0,1	0,0	-	0,4	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0
120	prace nurka lub kesoniarza, prace w komorach hiperbarycznych	0,0	0,0	0,0	-	-	-	0,0	0,0	0,0	-	-	0,0	-	-	0,0	-	0,0
121	prace fizyczne ciężkie bezpośrednio przy przeładunku w ładowniach statku	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	1,3	0,0	0,0	-	0,0	2,1
122	prace rybaków morskich	0,1	-	0,0	0,0	0,0	-	-	0,0	-	-	0,0	1,0	-	-	0,2	0,0	1,2
123	prace na statkach żeglugi morskiej	0,6	0,0	0,2	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	5,0	0,0	0,1	0,6	0,1	3,5
124	prace na morskich platformach wiertniczych	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	-	0,1	0,0	0,0	0,2	0,0	1,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,3
125	prace w powietrzu wykonywane na statkach powietrznych przez personel pokładowy	0,7	0,5	0,4	0,4	0,2	0,2	0,7	2,2	0,2	0,3	0,2	1,1	0,8	0,2	0,5	0,5	0,2
126	prace bezpośrednio przy obsłudze urządzeń wiertniczych i wydobywczych przy poszukiwaniu złóż ropy naftowej lub gazu ziemnego	0,2	0,1	0,1	0,1	0,6	0,0	0,5	0,0	0,0	2,2	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,4	0,1
127	prace bezpośrednio przy obróbce odwiertów w górnictwie otworowym: ropy naftowej lub gazu ziemnego	0,0	-	0,0	-	0,3	-	0,0	0,0	-	0,2	-	-	-	0,0	-	0,0	0,0
128	prace bezpośrednio przy spawaniu łukowym lub cięciu termicznym w pomieszczeniach o bardzo małej kubaturze, z utrudnioną wentylacją (podwójne dna statków, zbiorniki, rury itp.)	0,7	0,5	0,6	0,1	0,3	0,2	0,1	0,6	1,0	0,2	0,5	4,4	0,1	0,3	0,6	0,4	1,5

Tabela 4. Struktura osób wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze według województwa miejsca zamieszkania i kodu pracy (cd.)

Kod pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze		Liczba ubezpieczonych pracujących w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, za których płatnik złożył dokument ZUS ZSWA																
		OGÓŁEM	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
129	prace bezpośrednio przy malowaniu, nitowaniu lub montowaniu elementów wyposażenia w pomieszczeniach o bardzo małej kubaturze z utrudnioną wentylacją (podwójne dna statków, zbiorniki, rury itp.)	0,7	0,4	0,2	0,1	0,0	0,8	0,1	0,8	0,1	0,3	0,3	4,4	0,1	0,2	0,6	0,1	1,8
130	prace wewnątrz cystern, kotłów, a także zbiorników o bardzo małej kubaturze po substancjach niebezpiecznych	0,2	0,4	0,1	0,1	0,0	0,3	0,1	0,4	0,2	0,2	0,1	0,3	0,1	0,6	0,4	0,3	0,1
131	prace przy ręcznym układaniu na gorąco nawierzchni z mieszanek mineralno-bitumicznych	0,2	0,2	0,1	0,3	0,3	0,1	0,3	0,2	0,3	0,2	0,0	0,2	0,2	0,4	0,1	0,1	0,0
132	prace bezpośrednio przy przetwórstwie materiałów zawierających azbest lub prace rozbiórkowe związane z ich usuwaniem	0,1	0,1	0,0	0,1	0,4	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	-	0,0	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0
133	prace garbarskie bezpośrednio przy obróbce mokrych skór	0,0	0,0	-	0,0	0,2	0,0	0,1	0,1	0,0	-	-	-	0,1	-	-	0,1	-
134	prace bezpośrednio przy zrywce lub ręcznej ścinie drzew przenośną pilarką z piłą łańcuchową	1,8	1,4	1,4	1,5	5,4	0,8	1,0	0,5	1,6	3,9	1,3	2,1	0,8	1,5	7,3	3,0	4,5
135	prace w pomieszczeniach o narzuconej technologii temperaturze powietrza poniżej 0 st.C	1,8	0,9	2,7	4,3	0,5	3,3	1,0	2,4	0,6	1,2	2,1	2,0	0,8	1,2	1,2	2,6	2,0
136	prace fizyczne ciężkie w podziemnych kanałach ściekowych	0,1	0,3	0,2	0,0	0,0	0,3	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1
137	prace tancerzy zawodowych związane z bardzo ciężkim wysiłkiem fizycznym	0,2	0,2	0,3	0,1	-	0,3	0,2	0,3	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3	0,1	0,0	0,2	0,2

Tabela 4. Struktura osób wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze według województwa miejsca zamieszkania i kodu pracy (cd.)

Kod pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze		Liczba ubezpieczonych pracujących w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, za których płatnik złożył dokument ZUS ZSWA																
		OGÓŁEM	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
138	prace przy wywozie nieczystości stałych i płynnych oraz prace na wysypiskach i wylewiskach nieczystości związane z bardzo ciężkim wysiłkiem fizycznym	2,7	2,7	2,5	2,9	4,0	4,5	1,7	2,5	2,6	2,4	1,9	5,7	1,4	0,8	1,7	3,6	4,3
139	prace przy kuciu ręcznym w kuźniach przemysłowych oraz obsłudze młotów mechanicznych	0,1	0,1	0,0	0,2	0,0	0,0	0,4	0,0	0,3	0,5	-	0,0	0,1	0,1	-	0,1	0,0
140	prace przy produkcji węglików spiekanych, elektrod, rud i walczaków oraz żelazostopów	0,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,1	-	-	-	-
201	prace pilotów statków powietrznych (pilot, instruktor)	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,2	0,7	0,0	0,3	0,1	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2	0,1
202	prace kontrolerów ruchu lotniczego	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,6	0,0	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,3	0,1
203	prace mechaników lotniczych związane z bezpośrednią obsługą potwierdzającą bezpieczeństwo statków powietrznych na płycie lotniska	0,2	0,1	0,1	0,3	-	0,0	0,1	0,5	0,1	0,2	0,0	0,4	0,3	0,0	0,0	0,1	0,0
204	prace nawigatorów na statkach morskich oraz pilotów morskich	0,0	0,0	-	-	-	-	0,0	0,0	-	-	-	0,0	-	-	-	0,0	0,0
205	prace maszynistów pojazdów trakcyjnych (maszynista pojazdów trakcyjnych, maszynista instruktor, maszynista zakładowy, maszynista wieloczynnościowych i ciężkich maszyn do kolejowych robót budowlanych i kolejowej sieci trakcyjnej, kierowca lokomotywy spalinowej o mocy do 300 KM, pomocnik maszynisty pojazdów trakcyjnych) i kierowników pociągów	6,5	8,0	6,2	7,6	6,2	6,6	5,8	6,1	5,9	4,1	5,9	6,3	6,7	7,1	6,5	7,9	4,9

Tabela 4. Struktura osób wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze według województwa miejsca zamieszkania i kodu pracy (cd.)

Kod pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze		Liczba ubezpieczonych pracujących w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, za których płatnik złożył dokument ZUS ZSWA																
		OGÓŁEM	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
206	prace bezpośrednio przy ustawianiu drogi przebiegu pociągów i pojazdów metra (dyżurny ruchu, nastawniczy, manewrowy, ustawiacz, zwrotniczy, rewident taboru bezpośrednio potwierdzający bezpieczeństwo pociągu, dyspozytor ruchu metra, dyżurny ruchu i stacji metra)	7,0	7,7	7,2	7,7	8,1	7,4	6,1	4,3	8,8	6,7	7,0	5,4	8,5	9,2	7,6	6,6	6,1
207	prace funkcjonariuszy straży ochrony kolei	1,0	0,8	0,8	1,2	1,9	1,2	0,8	0,6	1,1	1,5	1,4	0,6	0,7	1,4	1,6	1,2	0,9
208	prace kierowców autobusów, trolejbusów oraz motorniczych tramwajów w transporcie publicznym	14,5	15,4	16,4	9,9	11,5	16,3	14,4	21,1	8,8	13,7	15,3	15,7	11,8	9,4	16,9	16,3	10,4
209	prace kierowców pojazdów uprzywilejowanych	0,6	0,4	1,2	0,5	0,4	0,6	0,3	1,1	0,3	0,8	0,9	0,4	0,2	2,0	0,4	0,7	0,1
210	prace kierowców pojazdów przewożących towary niebezpieczne wymagające oznakowania pojazdu tablicą ostrzegawczą barwy pomarańczowej, zgodnie z przepisami Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r.	4,0	3,1	4,4	5,1	6,4	3,8	3,4	3,7	7,1	3,0	5,0	3,1	3,3	2,4	4,5	4,9	3,0
211	prace operatorów reaktorów jądrowych	0,0	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,1	-	-	-	-	0,0	-	-	0,0	0,0
212	prace operatorów żurawi wieżowych, do obsługi których są wymagane uprawnienia kategorii IŻ lub równorzędne oraz dźwignic portowych lub stoczniowych	0,8	0,1	0,4	0,6	0,3	0,4	0,7	0,4	0,1	0,7	0,3	4,6	0,4	0,5	0,5	0,2	1,7

Tabela 4. Struktura osób wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze według województwa miejsca zamieszkania i kodu pracy (cd.)

Kod pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze		Liczba ubezpieczonych pracujących w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, za których płatnik złożył dokument ZUS ZSWA																
		OGÓŁEM	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
213	prace przy bezpośrednim sterowaniu procesami technologicznymi mogącymi stwarzać zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej ze skutkami dla bezpieczeństwa publicznego	4,1	5,0	7,9	6,5	2,0	0,8	3,9	6,9	8,2	4,2	0,9	3,2	1,0	1,6	0,4	1,7	12,3
214	prace przy bezpośrednim sterowaniu procesami technicznymi mogącymi spowodować awarię techniczną z poważnymi skutkami dla bezpieczeństwa publicznego	4,2	2,7	3,2	2,3	2,8	4,2	5,4	4,4	4,6	2,7	6,2	4,0	6,4	4,6	3,8	3,1	2,8
215	prace bezpośrednio przy produkcji materiałów wybuchowych, środków strzałowych, wyrobów pirotechnicznych oraz ich konfekcjonowaniu	0,5	0,2	1,9	0,6	-	0,2	0,1	0,4	0,4	1,4	0,1	0,0	0,8	2,1	0,1	0,0	0,0
216	prace bezpośrednio przy sterowaniu blokami energetycznymi wytwarzającymi energię elektryczną lub ciepłą	2,7	2,0	3,2	2,0	2,3	7,1	2,0	1,7	6,5	1,6	1,8	1,8	2,5	2,7	1,2	2,5	4,9
217	prace elektryków bezpośrednio przy usuwaniu awarii oraz eksploatacji napowietrznych sieci elektro-energetycznych w warunkach prac pod napięciem	3,5	4,0	4,0	4,3	5,6	3,4	4,1	2,7	3,9	3,7	1,6	2,2	2,9	3,3	2,9	5,1	4,0
218	prace członków zespołów ratownictwa medycznego	3,1	3,7	1,8	3,9	1,2	3,3	3,8	1,9	2,6	5,8	4,5	1,4	3,0	2,9	3,4	3,4	3,5
219	prace członków zawodowych ekip ratownictwa (chemicznego, górskiego, morskiego, górnictwa otworowego)	0,1	0,2	-	-	0,0	0,0	0,6	0,0	0,3	0,1	-	0,2	0,1	-	-	0,0	0,2
220	prace pracowników jednostek ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1a-5 i 8 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej, uczestniczących bezpośrednio w akcjach ratowniczych	1,0	0,9	1,5	0,8	2,1	0,6	0,9	1,2	1,0	0,7	0,9	1,4	0,8	0,6	1,1	0,6	1,6

Tabela 4. Struktura osób wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze według województwa miejsca zamieszkania i kodu pracy (dok.)

Kod pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze		Liczba ubezpieczonych pracujących w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, za których płatnik złożył dokument ZUS ZSWA																
		OGÓŁEM	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
221	prace nauczycieli, wychowawców i innych pracowników pedagogicznych zatrudnionych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, ośrodkach szkolno-wychowawczych, ośrodkach dla nieletnich oraz zakładach poprawczych, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich	2,3	3,1	5,1	1,3	1,5	1,9	1,1	3,3	2,6	1,7	3,1	2,0	1,3	2,7	2,0	3,1	2,9
222	prace personelu sprawującego opiekę nad mieszkańcami domów pomocy społecznej dla przewlekle psychicznie chorych, niepełnosprawnych intelektualnie dzieci i młodzieży lub dorosłych, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej	6,7	5,5	8,0	5,9	8,3	6,2	8,7	6,6	8,6	7,5	8,4	5,8	4,2	8,9	11,9	7,4	6,4
223	prace personelu medycznego oddziałów psychiatrycznych i leczenia uzależnień w bezpośrednim kontakcie z pacjentami, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego	6,0	5,6	5,5	7,9	9,7	5,6	6,0	7,4	4,7	6,5	10,7	5,7	4,2	4,2	5,9	6,8	3,6
224	prace personelu medycznego w zespołach operacyjnych dyscyplin zabiegowych i anestezjologii w warunkach ostrego dyżuru	10,7	9,6	9,4	13,1	8,1	16,9	12,0	12,2	7,4	11,9	16,8	5,1	10,2	13,6	9,7	9,4	6,5

Rysunek 3. Struktura osób wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w poszczególnych województwach według 15 kodów pracy wykonywanej przez 80% ubezpieczonych

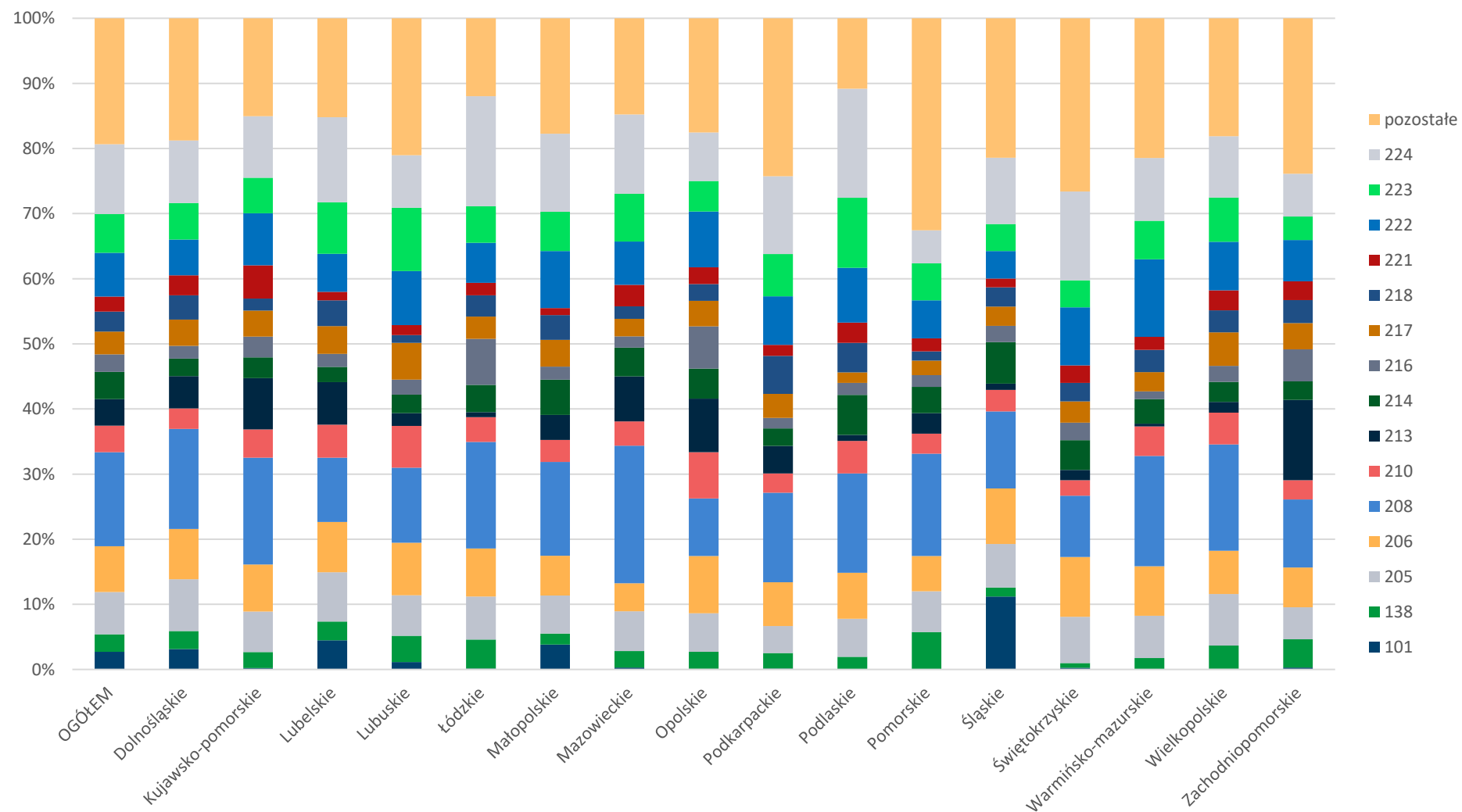

Tabela 5. Struktura osób wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze według kodu pracy i województwa miejsca zamieszkania

Informacje z dokumentu ZUS ZSWA złożonego za rok 2024

Kod pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze		Liczba ubezpieczonych pracujących w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, za których płatnik złożył dokument ZUS ZSWA																
		OGÓŁEM w tym:	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
OGÓŁEM		100,0	7,8	4,6	6,4	2,2	6,4	8,2	12,5	3,1	5,3	2,7	6,6	15,2	3,7	2,7	6,5	4,8
101	prace bezpośrednio przy przeróbce mechanicznej węgla oraz rud metali lub ich wzbogacaniu	100,0	9,1	0,3	10,7	1,0	0,4	11,6	1,3	0,1	0,3	0,1	0,1	63,0	0,3	0,0	0,3	0,5
102	prace udostępniające lub eksploatacyjne związane z urabianiem minerałów skalnych	100,0	18,5	1,1	1,8	0,6	3,1	11,4	2,2	9,6	0,9	1,5	1,4	20,9	24,8	0,1	0,3	0,6
103	prace pod ziemią bezpośrednio przy drążeniu tuneli w górotworze	100,0	13,7	-	1,0	-	1,0	7,4	7,4	-	1,0	-	-	64,7	-	-	1,0	-
104	prace bezpośrednio przy zalewaniu form odlewniczych, transportowaniu naczyń odlewniczych z płynnym, rozgrzanym materiałem (żeliwo, staliwo, metale nieżelazne i ich stopy)	100,0	6,9	1,8	0,6	3,6	1,6	8,1	3,8	1,6	8,8	0,4	0,3	29,2	10,1	1,8	18,6	1,8
105	prace bezpośrednio przy ręcznej obróbce wykańczającej odlewy: usuwanie elementów układu wlewowego, ścinanie, szlifowanie powierzchni odlewów oraz ich malowanie na gorąco	100,0	2,4	5,0	2,5	3,4	3,2	10,2	5,5	2,7	9,0	1,0	0,6	29,8	10,8	1,6	8,2	2,3
106	prace bezpośrednio przy obsłudze wielkich pieców oraz pieców stalowniczych lub odlewniczych	100,0	2,2	1,5	0,8	3,1	3,1	8,3	2,4	1,3	8,5	0,6	0,9	48,6	6,6	0,9	9,5	0,2
107	prace murarskie bezpośrednio w piecach hutniczych, odlewniczych, bateriach koksowniczych oraz w piecach do produkcji materiałów ceramicznych	100,0	20,2	3,1	0,7	2,7	3,1	8,7	0,2	6,1	2,7	-	0,2	37,0	11,0	-	3,2	0,7
108	prace bezpośrednio przy ręcznym zestawianiu surowców lub ręcznym formowaniu wyrobów szklanych w hutnictwie szkła	100,0	1,3	0,0	15,6	1,7	1,9	8,6	4,3	0,3	23,3	4,1	0,1	15,2	4,1	16,3	2,2	0,1

Tabela 5. Struktura osób wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze według kodu pracy i województwa miejsca zamieszkania (cd.)

Kod pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze		Liczba ubezpieczonych pracujących w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, za których płatnik złożył dokument ZUS ZSWA																
		OGÓŁEM w tym:	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
109	prace bezpośrednio przy kuciu ręcznym w kuźniach	100,0	-	1,6	4,7	-	-	18,8	1,6	9,4	25,0	-	1,6	29,7	1,6	3,1	3,1	-
110	prace bezpośrednio przy obsłudze agregatów i urządzeń do produkcji metali nieżelaznych	100,0	57,7	1,6	0,1	6,6	1,0	3,6	0,7	2,1	0,7	0,1	0,8	22,7	0,1	0,0	2,0	0,1
111	prace bezpośrednio przy obsłudze ciągów walcowniczych: przygotowanie, dozowanie pracy walców lub samotoków, ingerencja przy wypadaniu i zaklinowaniu materiałów	100,0	1,2	-	1,1	0,1	0,4	24,8	1,9	4,2	4,2	-	0,6	46,7	13,6	-	0,5	-
112	prace przy obsłudze dźwignic bezpośrednio przy wytapianiu surówki, stopów żelaza lub metali nieżelaznych	100,0	17,4	-	0,9	1,7	1,7	10,5	3,8	-	0,9	-	-	50,6	3,2	0,3	7,8	0,9
113	prace bezpośrednio przy produkcji koksu w bateriach koksowniczych	100,0	13,5	-	0,2	0,1	-	15,8	0,2	25,1	-	-	0,1	42,7	0,4	0,1	0,5	0,1
114	prace bezpośrednio przy wypychaniu koksu z baterii koksowniczych, gaszeniu lub sortowaniu koksu	100,0	10,2	0,2	-	-	0,7	9,2	-	25,2	-	-	-	52,3	1,0	-	0,5	-
115	prace bezpośrednio przy produkcji materiałów formierskich lub izolacyjno-egzotermicznych używanych w odlewnictwie i hutnictwie	100,0	-	0,6	-	-	4,5	-	6,3	3,4	0,6	1,1	-	40,9	2,3	-	22,7	14,2
116	prace bezpośrednio przy ręcznym załadunku lub wyładunku pieców komorowych wyrobami ogniotrwałymi	100,0	-	17,4	-	-	-	34,8	21,7	-	-	17,4	-	-	-	-	-	4,3
117	prace bezpośrednio przy ręcznym załadunku lub rozładunku gorących wyrobów ceramicznych	100,0	8,3	1,4	17,8	-	0,7	18,1	0,5	0,9	5,7	1,4	15,0	16,0	7,1	0,2	6,4	-
118	prace bezpośrednio przy formowaniu wyrobów ogniotrwałych wielkogabarytowych przy użyciu ręcznych narzędzi wibracyjnych	100,0	-	-	-	-	-	-	-	25,0	-	-	-	9,4	56,3	-	9,4	-

Tabela 5. Struktura osób wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze według kodu pracy i województwa miejsca zamieszkania (cd.)

Kod pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze		Liczba ubezpieczonych pracujących w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, za których płatnik złożył dokument ZUS ZSWA																
		OGÓŁEM w tym:	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
119	prace przy ręcznym formowaniu, odlewaniu, czyszczeniu lub szklwieniu wyrobów ceramicznych	100,0	16,6	0,2	27,5	-	0,4	22,1	2,0	1,6	1,2	-	16,0	3,0	0,8	0,2	5,7	1,0
120	prace nurka lub kesoniarza, prace w komorach hiperbarycznych	100,0	22,7	18,2	-	-	-	4,5	4,5	4,5	-	-	9,1	-	-	4,5	-	31,8
121	prace fizyczne ciężkie bezpośrednio przy przeładunku w ładowniach statku	100,0	0,2	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2	0,5	0,2	0,3	-	44,6	0,2	0,2	-	0,3	51,8
122	prace rybaków morskich	100,0	-	0,5	0,2	0,2	-	-	0,2	-	-	0,5	50,0	-	-	4,2	0,2	43,8
123	prace na statkach żeglugi morskiej	100,0	0,1	1,5	0,2	0,3	0,6	0,4	1,9	0,1	0,3	0,6	58,8	0,5	0,3	2,7	1,4	29,8
124	prace na morskich platformach wiertniczych	100,0	1,3	4,5	1,1	0,3	-	8,4	1,6	0,3	10,0	1,1	52,9	2,1	1,1	1,8	2,4	10,3
125	prace w powietrzu wykonywane na statkach powietrznych przez personel pokładowy	100,0	5,0	2,5	3,3	0,6	2,1	7,3	36,8	1,0	1,9	0,8	9,7	17,1	1,1	1,9	4,7	1,5
126	prace bezpośrednio przy obsłudze urządzeń wiertniczych i wydobywczych przy poszukiwaniu złóż ropy naftowej lub gazu ziemnego	100,0	1,7	2,8	2,1	5,5	0,8	17,8	1,1	0,3	49,8	0,3	0,8	1,7	2,5	0,1	10,5	2,1
127	prace bezpośrednio przy obróbce odwiertów w górnictwie otworowym: ropy naftowej lub gazu ziemnego	100,0	-	1,4	-	26,8	-	5,6	4,2	-	56,3	-	-	-	1,4	-	2,8	1,4
128	prace bezpośrednio przy spawaniu łukowym lub cięciu termicznym w pomieszczeniach o bardzo małej kubaturze, z utrudnioną wentylacją (podwójne dna statków, zbiorniki, rury itp.)	100,0	5,3	4,2	1,2	1,0	1,6	1,8	10,5	4,4	1,8	2,0	43,3	2,6	1,8	2,6	4,0	10,8
129	prace bezpośrednio przy malowaniu, nitowaniu lub montowaniu elementów wyposażenia w pomieszczeniach o bardzo małej kubaturze z utrudnioną wentylacją (podwójne dna statków, zbiorniki, rury itp.)	100,0	4,3	1,7	0,5	0,1	7,7	1,2	14,9	0,3	2,5	1,3	43,4	3,3	1,2	2,4	1,0	13,2

Tabela 5. Struktura osób wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze według kodu pracy i województwa miejsca zamieszkania (cd.)

Kod pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze		Liczba ubezpieczonych pracujących w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, za których płatnik złożył dokument ZUS ZSWA																
		OGÓŁEM w tym:	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
130	prace wewnątrz cystern, kotłów, a także zbiorników o bardzo małej kubaturze po substancjach niebezpiecznych	100,0	15,0	1,3	1,8	0,1	7,5	5,2	20,6	2,9	4,6	0,7	8,3	5,5	10,8	4,4	7,8	2,7
131	prace przy ręcznym układaniu na gorąco nawierzchni z mieszanek mineralno-bitumicznych	100,0	7,9	1,8	8,0	3,5	2,3	13,7	14,0	4,2	4,7	0,2	7,4	17,7	8,0	0,8	4,3	0,8
132	prace bezpośrednio przy przetwórstwie materiałów zawierających azbest lub prace rozbiórkowe związane z ich usuwaniem	100,0	4,8	1,5	4,0	9,9	8,1	18,3	5,5	0,4	1,8	-	1,5	29,7	8,4	0,4	1,8	1,5
133	prace garbarskie bezpośrednio przy obróbce mokrych skór	100,0	2,2	-	1,5	11,1	4,4	19,3	23,0	0,7	-	-	-	21,5	-	-	15,6	-
134	prace bezpośrednio przy zrywce lub ręcznej ścinie drzew przenośną pilarką z piłą łańcuchową	100,0	5,9	3,6	5,2	6,6	2,8	4,4	3,6	2,7	11,5	2,0	7,4	7,0	3,1	10,8	10,5	11,8
135	prace w pomieszczeniach o narzuconej technologii temperaturze powietrza poniżej 0 st. C	100,0	3,8	6,8	15,0	0,6	11,6	4,4	16,4	1,1	3,6	3,0	7,2	7,0	2,6	1,7	9,2	5,1
136	prace fizyczne ciężkie w podziemnych kanałach ściekowych	100,0	21,9	10,2	0,7	1,1	23,7	7,1	19,4	2,5	0,4	1,4	3,9	0,7	0,4	3,5	0,4	2,8
137	prace tancerzy zawodowych związane z bardzo ciężkim wysiłkiem fizycznym	100,0	5,9	5,7	1,9	-	10,2	7,0	17,7	0,5	1,2	0,5	9,1	22,3	2,0	0,2	5,1	5,0
138	prace przy wywozie nieczystości stałych i płynnych oraz prace na wysypiskach i wylewiskach nieczystości związane z bardzo ciężkim wysiłkiem fizycznym	100,0	7,9	4,2	6,8	3,3	10,5	5,1	11,7	3,0	4,7	1,9	13,9	7,7	1,0	1,7	8,5	7,6
139	prace przy kuciu ręcznym w kuźniach przemysłowych oraz obsłudze młotów mechanicznych	100,0	7,2	0,3	11,9	0,3	0,8	23,5	3,9	7,7	19,8	-	0,5	13,1	3,6	-	5,2	0,5

Tabela 5. Struktura osób wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze według kodu pracy i województwa miejsca zamieszkania (cd.)

Kod pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze		Liczba ubezpieczonych pracujących w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, za których płatnik złożył dokument ZUS ZSWA																
		OGÓŁEM w tym:	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
140	prace przy produkcji węglików spiekanych, elektrod, rud i walczaków oraz żelazostopów	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100,0	-	-	-	-
201	prace pilotów statków powietrznych (pilot, instruktor)	100,0	3,7	2,2	5,6	1,0	2,4	6,9	33,0	0,5	7,1	1,2	5,9	10,5	3,0	1,3	5,2	2,6
202	prace kontrolerów ruchu lotniczego	100,0	4,2	2,6	2,1	1,0	4,3	10,7	40,3	0,2	4,2	1,0	6,6	8,5	1,0	0,9	9,0	2,6
203	prace mechaników lotniczych związane z bezpośrednią obsługą potwierdzającą bezpieczeństwo statków powietrznych na płycie lotniska	100,0	5,5	2,4	8,8	-	0,5	4,5	30,4	0,8	5,6	0,3	12,9	24,3	0,8	0,6	1,6	0,6
204	prace nawigatorów na statkach morskich oraz pilotów morskich	100,0	10,0	-	-	-	-	10,0	20,0	-	-	-	10,0	-	-	-	20,0	30,0
205	prace maszynistów pojazdów trakcyjnych (maszynista pojazdów trakcyjnych, maszynista instruktor, maszynista zakładowy, maszynista wieloczynnościowych i ciężkich maszyn do kolejowych robót budowlanych i kolejowej sieci trakcyjnej, kierowca lokomotywy spalinowej o mocy do 300 KM, pomocnik maszynisty pojazdów trakcyjnych) i kierowników pociągów	100,0	9,6	4,4	7,6	2,2	6,5	7,4	11,8	2,8	3,4	2,4	6,4	15,7	4,1	2,7	7,9	3,6
206	prace bezpośrednio przy ustawianiu drogi przebiegu pociągów i pojazdów metra (dyżurny ruchu, nastawniczy, manewrowy, ustawiacz, zwrotniczy, rewident taboru bezpośrednio potwierdzający bezpieczeństwo pociągu, dyspozytor ruchu metra, dyżurny ruchu i stacji metra)	100,0	8,6	4,7	7,1	2,6	6,7	7,2	7,7	3,9	5,1	2,7	5,1	18,4	4,9	2,9	6,1	4,1
207	prace funkcjonariuszy straży ochrony kolei	100,0	6,2	3,6	8,1	4,5	8,1	7,0	7,3	3,6	8,2	3,8	4,2	10,4	5,2	4,6	8,2	4,4

Tabela 5. Struktura osób wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze według kodu pracy i województwa miejsca zamieszkania (cd.)

Kod pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze		Liczba ubezpieczonych pracujących w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, za których płatnik złożył dokument ZUS ZSWA																
		OGÓŁEM w tym:	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
208	prace kierowców autobusów, trolejbusów oraz motorniczych tramwajów w transporcie publicznym	100,0	8,3	5,2	4,4	1,8	7,2	8,2	18,3	1,9	5,1	2,8	7,2	12,4	2,4	3,2	7,3	3,4
209	prace kierowców pojazdów uprzywilejowanych	100,0	5,3	9,3	4,9	1,4	6,7	4,2	21,7	1,7	6,7	4,1	4,7	6,0	12,1	1,9	7,7	0,6
210	prace kierowców pojazdów przewożących towary niebezpieczne wymagające oznakowania pojazdu tablicą ostrzegawczą barwy pomarańczowej, zgodnie z przepisami Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r.	100,0	6,0	4,9	8,1	3,5	6,0	6,9	11,5	5,4	3,9	3,3	5,0	12,4	2,2	3,0	7,9	3,5
211	prace operatorów reaktorów jądrowych	100,0	4,1	-	4,1	-	2,0	-	81,6	-	-	-	-	2,0	-	-	4,1	2,0
212	prace operatorów żurawi wieżowych, do obsługi których są wymagane uprawnienia kategorii IŻ lub równorzędne oraz dźwignic portowych lub stoczniowych	100,0	1,3	2,2	5,3	0,9	3,8	8,2	6,1	0,6	5,2	0,9	40,5	7,1	2,3	1,9	2,0	10,9
213	prace przy bezpośrednim sterowaniu procesami technologicznymi mogącymi stwarzać zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej ze skutkami dla bezpieczeństwa publicznego	100,0	9,5	8,8	10,2	1,1	1,2	7,8	21,0	6,2	5,5	0,6	5,1	3,6	1,4	0,3	2,6	14,4
214	prace przy bezpośrednim sterowaniu procesami technicznymi mogącymi spowodować awarię techniczną z poważnymi skutkami dla bezpieczeństwa publicznego	100,0	5,0	3,5	3,6	1,5	6,4	10,7	13,3	3,4	3,4	4,0	6,4	23,4	4,1	2,4	4,8	3,2
215	prace bezpośrednio przy produkcji materiałów wybuchowych, środków strzałowych, wyrobów pirotechnicznych oraz ich konfekcjonowaniu	100,0	3,5	17,4	7,1	-	2,3	1,6	10,3	2,4	14,4	0,4	0,1	23,7	15,2	0,4	0,4	0,4

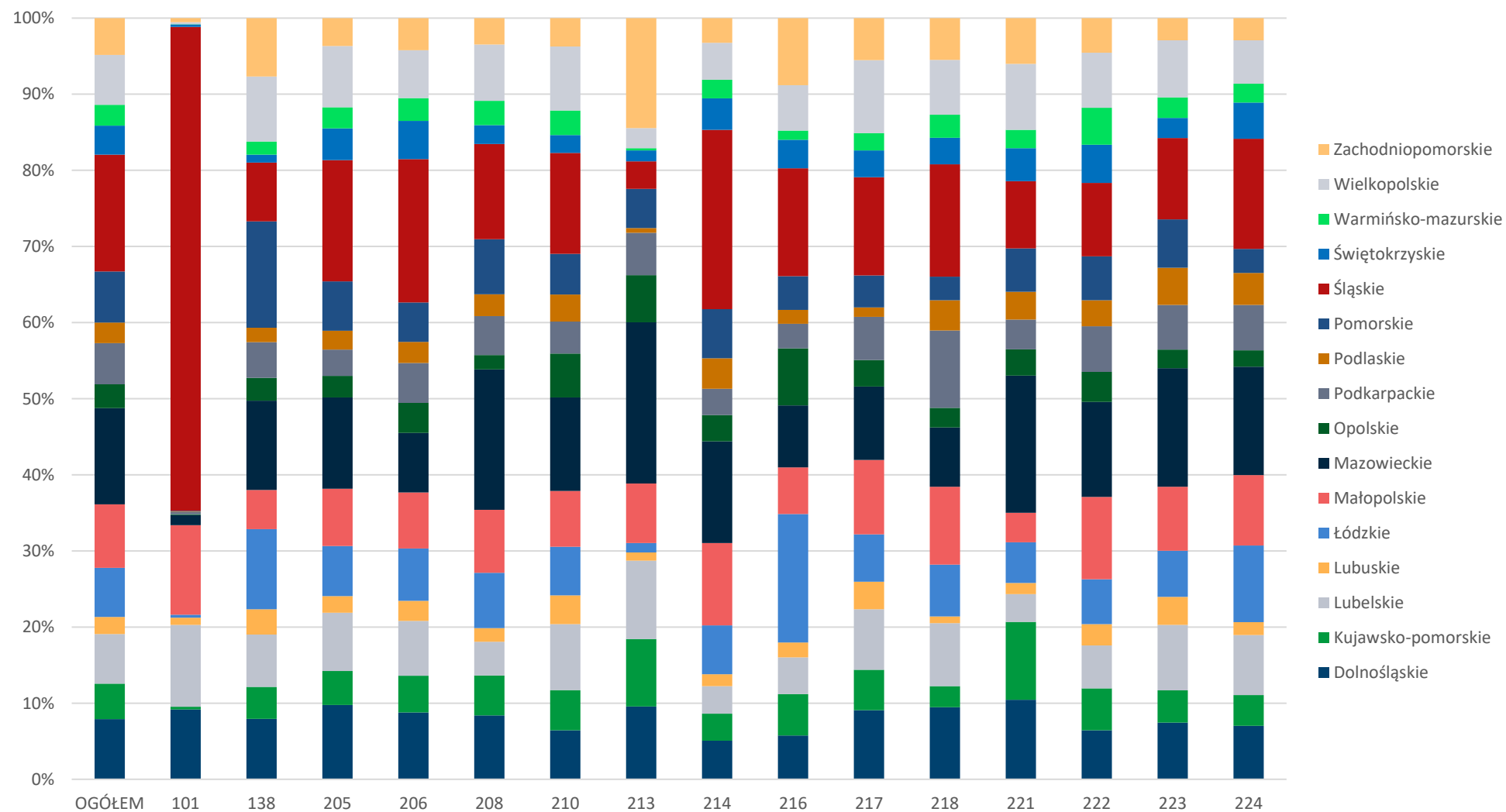
Tabela 5. Struktura osób wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze według kodu pracy i województwa miejsca zamieszkania (cd.)

Kod pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze		Liczba ubezpieczonych pracujących w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, za których płatnik złożył dokument ZUS ZSWA																
		OGÓŁEM w tym:	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
216	prace bezpośrednio przy sterowaniu blokami energetycznymi wytwarzającymi energię elektryczną lub ciepłą	100,0	5,7	5,4	4,8	1,9	16,8	6,1	8,1	7,4	3,2	1,8	4,4	14,1	3,7	1,2	5,9	8,8
217	prace elektryków bezpośrednio przy usuwaniu awarii oraz eksploatacji napowietrznych sieci elektro-energetycznych w warunkach prac pod napięciem	100,0	9,0	5,2	7,8	3,6	6,1	9,6	9,5	3,4	5,6	1,2	4,2	12,7	3,5	2,3	9,5	5,5
218	prace członków zespołów ratownictwa medycznego	100,0	9,4	2,7	8,2	0,9	6,8	10,2	7,7	2,6	10,1	4,0	3,1	14,7	3,5	3,0	7,2	5,4
219	prace członków zawodowych ekip ratownictwa (chemicznego, górskiego, morskiego, górnictwa otworowego)	100,0	12,2	-	-	0,6	0,6	41,2	1,4	8,4	6,4	-	11,0	10,4	-	-	0,6	6,7
220	prace pracowników jednostek ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1a-5 i 8 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej, uczestniczących bezpośrednio w akcjach ratowniczych	100,0	7,4	6,9	5,6	4,8	3,8	7,9	15,0	3,0	3,8	2,4	9,4	12,4	2,2	3,0	4,1	7,8
221	prace nauczycieli, wychowawców i innych pracowników pedagogicznych zatrudnionych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, ośrodkach szkolno-wychowawczych, okręgowych ośrodkach wychowawczych, schroniskach dla nieletnich oraz zakładach poprawczych, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich	100,0	10,4	10,2	3,6	1,5	5,3	3,9	17,9	3,5	3,9	3,6	5,7	8,8	4,3	2,4	8,7	6,0

Tabela 5. Struktura osób wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze według kodu pracy i województwa miejsca zamieszkania (dok.)

Kod pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze		Liczba ubezpieczonych pracujących w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, za których płatnik złożył dokument ZUS ZSWA																
		OGÓŁEM w tym:	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
222	prace personelu sprawującego opiekę nad mieszkańcami domów pomocy społecznej dla przewlekle psychicznie chorych, niepełnosprawnych intelektualnie dzieci i młodzieży lub dorosłych, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej	100,0	6,4	5,5	5,6	2,8	5,9	10,8	12,4	3,9	6,0	3,4	5,8	9,6	5,0	4,8	7,2	4,5
223	prace personelu medycznego oddziałów psychiatrycznych i leczenia uzależnień w bezpośrednim kontakcie z pacjentami, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego	100,0	7,4	4,2	8,6	3,6	6,0	8,4	15,4	2,4	5,8	4,8	6,3	10,6	2,6	2,7	7,4	2,9
224	prace personelu medycznego w zespołach operacyjnych dyscyplin zabiegowych i anestezjologii w warunkach ostrego dyżuru	100,0	7,0	4,0	7,8	1,7	10,0	9,2	14,2	2,1	5,9	4,2	3,1	14,4	4,8	2,4	5,7	2,9

Rysunek 4. Struktura osób wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla 15 kodów pracy wykonywanej przez 80% ubezpieczonych według województw

Płeć i wiek pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze

Wśród osób, za które płatnicy złożyli dokument ZUS ZSWA za 2024 r., mężczyźni stanowili 71,6%, a kobiety – 28,4%.

Średni wiek osób wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynosił 44,9 roku. Przeciętny wiek mężczyzn był równy 45,3 roku, a kobiet – 44 lata.

Największy odsetek stanowiły osoby w wieku 50-54 lata (16,4% ogółu) oraz 55-59 lat (16,1% ogółu). W populacji mężczyzn dominowała grupa w wieku 55-59 lat (16,4% ogółu mężczyzn), a w populacji kobiet – w wieku 50-54 lata (20,1% ogółu kobiet).

Strukturę według wieku przedstawia Tabela 6, natomiast średni wiek osób, za które złożono ZUS ZSWA za 2024 r. według województw – Tabela 7.

Tabela 6. Struktura osób wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze według wieku

Informacje z dokumentu ZUS ZSWA złożonego za rok 2024

Wiek w latach	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
	w odsetkach		
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0
19 i mniej	0,2	0,2	0,1
20-24	3,2	3,2	3,1
25-29	7,4	6,9	8,9
30-34	10,6	10,4	11,0
35-39	11,5	11,6	11,4
40-44	12,8	13,2	11,9
45-49	14,1	13,5	15,7
50-54	16,4	14,9	20,1
55-59	16,1	16,4	15,5
60 i więcej	7,6	9,8	2,3
Średni wiek	44,9	45,3	44,0

Średni wiek osób wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w poszczególnych województwach był zbliżony i wahał się:

- dla mężczyzn – od 44,3 roku (woj. pomorskie) do 46,5 roku (woj. opolskie),
- dla kobiet – od 43,3 roku (woj. podlaskie) do 44,5 roku (woj. lubuskie).

Tabela 7. Średni wiek osób wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze według województwa miejsca zamieszkania

Informacje z dokumentu ZUS ZSWA złożonego za rok 2024

Województwo	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
	średni wiek w latach		
OGÓŁEM	44,9	45,3	44,0
Dolnośląskie	44,7	44,9	44,1
Kujawsko-pomorskie	44,4	44,6	43,7
Lubelskie	44,8	44,9	44,4
Lubuskie	45,0	45,3	44,3
Łódzkie	45,2	45,8	44,0
Małopolskie	45,2	45,8	43,7
Mazowieckie	44,7	45,0	44,0
Opolskie	46,0	46,5	44,5
Podkarpackie	44,9	45,5	43,5
Podlaskie	44,8	45,6	43,3
Pomorskie	44,1	44,3	43,5
Śląskie	45,1	45,5	44,2
Świętokrzyskie	44,7	44,9	44,2
Warmińsko-mazurskie	45,0	45,5	44,1
Wielkopolskie	44,6	45,1	43,5
Zachodniopomorskie	44,7	45,1	43,4

Rozpiętość przeciętnego wieku pracowników pomiędzy poszczególnymi kodami wyniosła 23,4 roku.

Średnio najmłodsze osoby wykonywały prace oznaczone kodem:

- 137 – prace tancerzy zawodowych związane z bardzo ciężkim wysiłkiem fizycznym – średni wiek ogółem wynosił 30 lat, z tego dla mężczyzn 30,1 roku, dla kobiet 29,9 lat,
- 125 – prace w powietrzu wykonywane na statkach powietrznych przez personel pokładowy – średni wiek ogółem wynosił 32,2 roku, z tego dla mężczyzn 30,7 roku, dla kobiet 32,7 roku,
- 203 – prace mechaników lotniczych związane z bezpośrednią obsługą potwierdzającą bezpieczeństwo statków powietrznych na płycie lotniska – średni wiek ogółem wynosił 35,6 roku, z tego dla mężczyzn 36 lat, dla kobiet 30,1 roku.

Najwyższy przeciętny wiek (53,4 roku) należy do osób wykonujących prace oznaczone kodem 116 – prace bezpośrednio przy ręcznym załadunku lub wyładunku pieców komorowych wyrobami ogniotrwałymi i są to wyłącznie mężczyźni.

Zróznicowanie średniego wieku w zależności od kodu wykonywanej pracy przedstawia Tabela 8 i Rysunek 5.

Tabela 8. Średni wiek osób wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla poszczególnych kodów pracy

Informacje z dokumentu ZUS ZSWA złożonego za rok 2024

Kod pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
	Średni wiek w latach		
OGÓŁEM	44,9	45,3	44,0
101	45,8	45,9	45,5
102	44,6	44,6	35,8
103	41,2	41,2	-
104	43,0	43,0	41,5
105	43,6	43,5	45,2
106	44,5	44,5	49,7
107	45,9	45,9	-
108	43,7	44,6	40,8
109	49,5	49,5	-
110	42,5	42,4	44,5
111	47,0	47,0	51,1
112	46,0	46,0	46,7
113	43,8	43,8	-
114	46,4	46,0	51,6
115	47,8	47,6	49,3
116	53,4	53,4	-
117	44,5	44,1	45,7
118	42,7	42,7	-
119	43,0	40,3	46,3
120	42,2	42,2	-
121	41,4	41,4	47,0
122	46,5	46,5	50,0
123	47,4	47,8	31,9
124	45,2	45,2	40,6
125	32,2	30,7	32,7
126	47,9	47,9	-
127	48,7	48,7	-
128	44,9	44,9	31,5
129	45,6	45,6	40,6
130	45,8	45,8	-
131	46,5	46,5	-
132	42,5	42,5	-
133	46,7	46,7	47,2
134	43,9	44,0	36,8
135	39,9	39,1	43,9
136	47,3	47,3	-
137	30,0	30,1	29,9
138	45,2	45,1	46,8
139	45,4	45,5	41,8
140	43,7	43,7	43,3
201	40,7	41,1	36,0
202	43,3	43,4	43,0
203	35,6	36,0	30,1
204	48,7	48,7	-
205	43,9	44,3	40,0
206	45,5	45,6	45,3

Tabela 8. Średni wiek osób wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla poszczególnych kodów pracy (dok.)

Kod pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
	Średni wiek w latach		
207	42,5	43,2	36,0
208	47,5	48,1	42,6
209	48,7	48,8	38,3
210	45,1	45,2	37,5
211	42,6	42,2	46,4
212	43,3	43,4	39,7
213	43,6	43,6	43,8
214	46,9	46,9	44,6
215	44,7	43,9	45,9
216	47,3	47,4	45,4
217	45,4	45,4	-
218	44,9	45,0	44,0
219	45,7	45,7	41,0
220	44,4	44,4	41,5
221	45,9	47,3	45,2
222	46,4	46,4	46,4
223	44,9	43,5	45,3
224	41,9	40,0	42,4

Rysunek 5. Średni wiek osób wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla 15 kodów pracy wykonywanej przez 80% ubezpieczonych

Staż pracy pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze

Średni staż pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze¹ osób, za które płatnik złożył dokument ZUS ZSWA za 2024 r.² wyniósł 7,2 roku. Dla mężczyzn przeciętny staż był równy 7,3 roku, a dla kobiet – 6,9 roku.

W całej populacji przeważały osoby ze stażem pracy do 1 roku (13,4%) oraz ze stażem 15-letnim (11,2%).

Tabela 9. Struktura osób wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, za które płatnik złożył dokument ZUS ZSWA za 2024 rok według stażu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze

Staż pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w latach	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
	w odsetkach		
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0
<i>w tym:</i>			
do 1 roku	13,4	13,6	12,9
1 rok	9,3	9,0	10,0
2 lata	7,1	6,8	8,0
3 lata	5,6	5,3	6,2
4 lata	5,2	4,8	6,0
5 lat	5,1	5,0	5,3
6 lat	4,7	4,8	4,6
7 lat	4,0	4,1	3,9
8 lat	3,6	3,6	3,5
9 lat	3,1	3,1	3,2
10 lat	2,9	2,8	3,2
11 lat	3,1	3,0	3,4
12 lat	4,3	4,2	4,4
13 lat	6,8	7,0	6,3
14 lat	8,8	9,1	8,1
15 lat	11,2	12,1	9,2
16 lat i więcej	1,6	1,6	1,6
Średni staż w latach	7,2	7,3	6,9

¹ Płatnik na dokumencie ZUS ZSWA ma obowiązek wpisać daty rozpoczęcia i zakończenia okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w roku kalendarzowym, za który składa ten dokument.

² Staż pracy zsumowany ze wszystkich dokumentów ZUS ZSWA złożonych do tej pory za daną osobę, tj. średni staż w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2024 r.

Podsumowanie

Dokument ZUS ZSWA

Zgodnie z ustawą o emeryturach pomostowych¹ płatnik przekazuje do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych *Zgłoszenie danych o pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze* (ZUS ZSWA). Jest to informacja o pracowniku, za którego płatnik miał obowiązek opłacać składki na Fundusz Emerytur Pomostowych. Dokument ten płatnik składa do końca marca danego roku za poprzedni rok kalendarzowy. Do końca marca 2025 r. płatnicy składali dokumenty ZUS ZSWA za rok 2024.

1 stycznia 2024 r. weszły w życie przepisy zmieniające ustawę o emeryturach pomostowych. Dzięki nim z wcześniejszego świadczenia będą mogły skorzystać osoby, które po raz pierwszy podjęły pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze po 1 stycznia 1999 r.

Zmiana w przepisach polega na usunięciu z ustawy wymagania dotyczącego wykonywania prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze przed 1 stycznia 1999 r. Daje to możliwość nabycia prawa do emerytury pomostowej osobom znacznie młodszym niż osoby obecnie korzystające z tego świadczenia. Przyszli emeryci nie będą musieli udowadniać, że wykonywali pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze przed 31 grudnia 1998 r. W świetle tej zmiany, o emeryturę pomostową mogą się również ubiegać osoby, które wykonywanie takiej pracy rozpoczęły dopiero po 31 grudnia 2008 r.

Dzięki zmianie przepisów prawo do emerytury pomostowej będą nabywały kolejne roczniki pracowników zatrudnionych przy pracach z ustawy o emeryturach pomostowych bez ryzyka, że nie będą miały prawa do wcześniejszego świadczenia tylko dlatego, że nie pracowały w określonych warunkach przed 1 stycznia 1999 r. Aby uzyskać prawo do emerytury pomostowej, w dalszym ciągu trzeba spełniać łącznie pozostałe warunki przyznania tego świadczenia.

Płatnicy, którzy złożyli dokument ZUS ZSWA za 2024 r.

Dokument ZUS ZSWA złożyło 7,8 tys. płatników za 306,5 tys. pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze.

¹ Art. 38 ustawy o emeryturach pomostowych z dnia 19 grudnia 2008 r. (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1696)

W porównaniu do poprzedniego roku liczba płatników zmniejszyła się o 0,6%, zaś liczba pracowników wzrosła o 1,3%.

Największy odsetek płatników, podobnie jak w latach poprzednich, stanowili prowadzący działalność w transporcie i gospodarce magazynowej, w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie oraz w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej.

Kod pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze

Najliczniej występowały osoby z kodem pracy 208 – prace kierowców autobusów, trolejbusów oraz motorniczych tramwajów w transporcie publicznym – 14,5% pracowników, za których został złożony dokument ZUS ZSWA za 2024 r. Osoby wykonujące te prace stanowiły największą grupę także wśród mężczyzn – 18,1%.

Kobiety najliczniej reprezentowały kod 224 – prace personelu medycznego w zespołach operacyjnych dyscyplin zabiegowych i anestezjologii w warunkach ostrego dyżuru – 30,1%.

Płeć i wiek pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze

Mężczyźni znacznie przeważali w tym gronie stanowiąc 71,6% wobec 28,4% kobiet.

Średni wiek osób wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynosił 44,9 roku. Przeciętny wiek mężczyzn był nieco wyższy – 45,3 roku, a kobiet niższy – 44 lata.

Największy odsetek stanowiły osoby w wieku 50-54 lata (16,4% ogółu) oraz 55-59 lat (16,1% ogółu). W populacji mężczyzn dominowała grupa w wieku 55-59 lat (16,4% ogółu mężczyzn), a w populacji kobiet – w wieku 50-54 lata (20,1% ogółu kobiet).

Staż pracy pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze

Średni staż osób, za które płatnik złożył dokument ZUS ZSWA za 2024 r.¹ wyniósł 7,2 roku. Największy odsetek pracowników legitymował się stażem do 1 roku (13,4%) oraz stażem 15-letnim (11,2%).

¹ Staż pracy zsumowany ze wszystkich dokumentów ZUS ZSWA złożonych do tej pory za daną osobę